

การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดอภิปรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
วิชาภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปราย

Developing Grade12 students Critical Reading and Metacognition in Thai language using the
Displacement of Mae Chan Fault Situation-based learning Integrated with Metacognition

ปารมี วชิรปทุมมุตต์¹, และ จิรฐิติกาล พิมพิชัย^{2*}

Paramee Wachiraphummutt¹ and Jirutthitikan Pimvichai^{2*}

โรงเรียนแม่จันวิทยาคม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย¹, และ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

Maechanwittayakhom School, Maechan District, Changrai Province¹, Muang Roi-Et, RoiEt Province

Received: Month Date, Year Revised: Month Date, Year Accepted: Month Date, Year

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้เขียนขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปราย สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปราย สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (3) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปรายเหมาะสมต่อการพัฒนาการคิดอภิปรายของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (4) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิด อภิปราย สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถพัฒนาทักษะการคิดอภิปรายของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้ โดยผู้เขียนได้วิเคราะห์วรรณกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปราย และสามารถสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 นำเสนอบริบทที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง (Introduce the real-life context) ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจบริบท (Understand the context) ขั้นที่ 3 ระบุปัญหาและวางแผนการค้นหาคำตอบ (Identify the problem and plan for investigation) ขั้นที่ 4 ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ใหม่ (Practice to construct new knowledge) ขั้นที่ 5 ถ่ายโอนความรู้สู่บริบทใหม่ (Transfer knowledge to new context) ขั้นที่ 6 สรุปความรู้และสะท้อนคิด (Summarize and reflect learning) ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน ๘๖ คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๖๕ คน ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ๑. แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานบูรณาการการศึกษาเพื่อการประกอบการครูและนักเรียน ๒. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มครูและนักเรียน ๓. แบบประเมินคุณภาพรูปแบบฯ (IOC) ๔. แบบประเมินการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ๕.แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ๖.แบบประเมินการคิดอภิปราย ผู้วิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

(๑) สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปราย วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖ ในภาพรวมครูผู้สอนโรงเรียนแม่จันวิทยาคม มีระดับความคิดเห็น

สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.774$) ระดับความคิดเห็นด้านปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.768$) ระดับความคิดเห็นด้านความต้องการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.776$)

(๒) เพื่อศึกษาปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปัญญา วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในภาพรวมผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม ระดับความคิดเห็นด้านสภาพปัจจุบันมีระดับความอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.676$) ระดับความคิดเห็นด้านปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.650$) ระดับความคิดเห็นด้านความต้องการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.559$)

(๓) ผลการประเมินคุณภาพฯ IOC ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จะพบว่ามีค่า IOC ด้านความเหมาะสม ด้านความสอดคล้อง ด้านความไปได้และด้านความมีประโยชน์ เท่ากับ ๑.๐๐ ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

(๔) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีค่าประสิทธิภาพ E๑/E๒ เท่ากับ ๘๕.๑๒/๘๕.๒๘ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ๘๐/๘๐

(๕) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์รอยเลื่อนแม่จันเป็นฐานบูรณาการการคิดอภิปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ สามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดอภิปัญญา ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ให้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดอภิปัญญา ของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ให้สูงขึ้นกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ : สถานการณ์เป็นฐาน, การคิดอภิปัญญา, การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ, การเขียนเชิงสร้างสรรค์, รอยเลื่อน, การบูรณาการวิชาภาษาไทย